REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2024/2248

z dnia 11 kwietnia 2024 r.

zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych

PARLAMENT EUROPEJSKI,

— uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych,

— uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

— uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0102/2024),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii w drodze zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażania koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) jest odpowiedzialna za zarządzanie wydatkami administracyjnymi swojej siedziby głównej w Brukseli oraz sieci 144 delegatur i biur Unii;

C. mając na uwadze, że zakres odpowiedzialności ESDZ został rozszerzony na zarządzanie administracyjne personelem Komisji w delegaturach poprzez szereg umów o gwarantowanym poziomie świadczenia usług;

D. mając na uwadze, że rola delegatur polega na reprezentowaniu Unii i jej obywateli na całym świecie w oparciu o sieci i partnerstwa oraz na propagowaniu wartości Unii;

E. mając na uwadze, że cechą szczególną ESDZ pozostaje nadal jej charakter i pochodzenie, takie same jak w chwili jej utworzenia, kiedy połączono personel należący do dawnych departamentów stosunków zewnętrznych Rady i Komisji i dołączono do niego dyplomatów z państw członkowskich;

F. mając na uwadze, że zgodnie z przepisami wewnętrznymi ESDZ sekretarz generalny ESDZ pełni funkcję delegowanego urzędnika zatwierdzającego dla instytucji, a dyrektor generalny ds. zarządzania zasobami pełni rolę głównego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego;

G. mając na uwadze, że wykonanie budżetu jest regulowane rozporządzeniem finansowym i przepisami wewnętrznymi dotyczącymi wykonania budżetu ESDZ;

1. zauważa, że budżet ESDZ jest objęty działem 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, który w 2022 r. wyniósł łącznie 11,6 mld EUR (co stanowi 5,9 % łącznych wydatków z budżetu Unii); zauważa, że budżet ESDZ wynoszący około 1,1 mld EUR stanowi około 9,4 % całkowitych wydatków administracyjnych;

2. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2022 zbadał próbę 60 transakcji poddawanych przeglądowi w dziale „Administracja”, czyli tyle samo, ile zbadano w 2021 r.; zauważa ponadto, że Trybunał stwierdził, iż wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby kadrowe, w tym emerytury, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, telekomunikację i informatykę, że w 2022 r. wydatki na zasoby kadrowe stanowiły około 70 % wydatków administracyjnych oraz że z kontroli prowadzonych przez Trybunał od wielu lat wynika, iż – ogólnie rzecz biorąc – jest to obszar niskiego ryzyka;

3. zauważa, że na 60 zbadanych transakcji błędy wystąpiły w 14 (23 %), lecz Trybunał na podstawie pięciu skwantyfikowanych błędów szacuje, że poziom błędu znajduje się poniżej progu istotności;

4. ubolewa, że Trybunał w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2022 odnotował, iż wykrył dwa kwantyfikowalne błędy w płatnościach dokonanych przez ESDZ, z których jeden dotyczył braku ważnej umowy bazowej na usługi ochrony zakupione przez delegaturę Unii, a drugi dotyczył dodatków na dzieci otrzymywanych przez pracownika z innych źródeł, ale nieodliczonych od jego wynagrodzenia;

Zarządzanie budżetem i finansami

5. zauważa, że budżet ESDZ na rok 2022 wyniósł 786 947 220 EUR, co stanowi wzrost o 2,5 % w porównaniu z 2021 r., czyli mniej niż wzrost o 5,0 % w latach 2020–2021; zauważa, że oprócz własnego budżetu ESDZ dysponowała również kwotą 241,4 mln EUR (w tym dochodami przeznaczonymi na określony cel i kwotami przeniesionymi) z Komisji na pokrycie kosztów administracyjnych personelu Komisji pracującego w delegaturach Unii; zauważa, że oznaczało to wzrost o 14,3 % w porównaniu z 2021 r.; zauważa, że ESDZ otrzymała również dodatkowe wkłady na pokrycie wspólnych kosztów personelu Europejskiego Funduszu Rozwoju w delegaturach oraz inne kwoty, dzięki którym całkowity dostępny budżet ESDZ (w środkach na zobowiązania) wyniósł 1 143,6 mln EUR, co stanowi wzrost o 4,8 % od 2020 r.; ubolewa, że budżet administracyjny ESDZ na 2022 r. był niedofinansowany mimo ważnej roli tej instytucji w szerszym kontekście międzynarodowym na początku 2022 r. i związanych z tym zwiększonych kosztów;

6. zauważa, że w 2022 r. wykonano 99,99 % ostatecznego budżetu ESDZ w środkach na zobowiązania, czyli jeszcze więcej niż w 2021 r., w którym wykonano 99,37 %, i znacznie więcej niż w 2020 r., w którym wykonano 95,01 %; zauważa ponadto, że w 2022 r. wykonano 90,56 % budżetu na płatności, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu ze wskaźnikiem wykonania wynoszącym 84,47 % w 2021 r. i 82,34 % w 2020 r.;

7. zauważa, że ostateczny budżet siedziby głównej ESDZ po przesunięciach wyniósł 308,1 mln EUR w 2022 r., co stanowi wzrost o 4,4 % w porównaniu z 2021 r.; zauważa, że wykonano 100 % tego budżetu w środkach na zobowiązania; zauważa, że w obszarze płatności wykonano kwotę 269,2 mln EUR, co stanowi 87,4 % budżetu i oznacza wzrost o 30,9 mln EUR w porównaniu z 2021 r., w którym zrealizowano 80,8 % budżetu w obszarze płatności;

8. zauważa, że ostateczny budżet delegatur ESDZ po przesunięciach wyniósł 478,9 mln EUR w 2022 r., co stanowi wzrost o 1,3 % w porównaniu z 2021 r.; zauważa, że wykonano 100 % tego budżetu w środkach na zobowiązania; zauważa, że w obszarze płatności wykonano budżet na kwotę 443,4 mln EUR, co stanowi 92,6 % i oznacza bezwzględny wzrost o 33,3 mln EUR w porównaniu z 2021 r., w którym wykonano 86,8 % budżetu w obszarze płatności;

9. zauważa, że ESDZ dokonała 20 przesunięć budżetowych na podstawie art. 29 rozporządzenia finansowego, przy czym trzy z nich wymagały poinformowania władzy budżetowej; zauważa, że łączna kwota podlegająca przesunięciom wyniosła 38,2 mln EUR, co zwiększyło budżet delegatur ESDZ o 0,9 mln EUR i zmniejszyło budżet na personel siedziby głównej ESDZ o 0,5 mln EUR oraz budżet siedziby głównej ESDZ na budynki i wyposażenie o 0,4 mln EUR;

10. z zaniepokojeniem odnotowuje, że według doniesień ESDZ budżet na rok 2022 był szczególnie trudny ze względu na nowe zadania i rosnące koszty bieżące, że środki łagodzące obejmowały ograniczenie lub anulowanie wszystkich innych niż niezbędne wydatków w delegaturach oraz że dokładnie rozważono konieczność publikacji ogłoszeń o wolnych stanowiskach w siedzibie głównej i delegaturach, przy czym kilka z nich zostało zamrożonych na pewien czas, wstrzymano lub odroczono w możliwym zakresie nieobowiązkowe aktualizacje wynagrodzeń i awanse oraz w miarę możliwości przyspieszono odzyskiwanie roszczeń wobec osób trzecich;

11. zauważa, że wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie wywarła na ESDZ presję budżetową, również przez rosnącą inflację i konieczność dostosowania wynagrodzeń, silny wzrost kosztów energii i innych kosztów wykonawców dla wielu towarów i usług; podkreśla znaczenie ustanowienia solidnych i bezpiecznych podstaw finansowych ESDZ, podkreślając jej kluczową rolę w skutecznej realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i polityki zagranicznej Unii;

12. ubolewa, że w 2023 r. presja budżetowa się utrzymywała i skłoniła ESDZ do podjęcia decyzji o niewysyłaniu personelu na żadną z zaplanowanych misji powyborczych po misjach obserwacji wyborów, co było spowodowane niedoborami w budżecie na podróże przez dużą część 2023 r.; uważa, że ESDZ powinna dysponować niezbędnymi zasobami, aby zapewnić odpowiednie działania następcze w związku z tymi ważnymi misjami;

13. zauważa z zadowoleniem, że łączna liczba kolokacji z państwami członkowskimi i innymi partnerami UE w delegaturach Unii wzrosła ze 122 w 2021 r. do 135 w 2022 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sekretarz generalny ESDZ przyjął decyzję w sprawie polityki kolokacji, która zapewnia kompleksowe i przejrzyste ramy strukturalne harmonizujące praktykę kolokacji ESDZ dzięki ustanowieniu wspólnych zasad i celów;

14. zauważa, że całkowite koszty opłaconych podróży służbowych ESDZ wyniosły 24,065 mln EUR w 2022 r., co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z 6,128 mln EUR w 2021 r., ale jest bardziej porównywalne z poziomem sprzed pandemii COVID-19 w 2019 r., kiedy to wypłacona kwota wyniosła 20,972 mln EUR; zauważa ponadto, że ESDZ nie ma osobnej linii budżetowej przeznaczonej na podróże służbowe i przejazdy dla wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego oraz że koszty podróży służbowych i przejazdów wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego są dzielone pomiędzy ESDZ i Komisję, w zależności od celu misji; zauważa wreszcie, że w 2022 r. ESDZ musiała pokryć koszty sześciu podróży służbowych wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego w wysokości 3 502,73 EUR i koszty taksówek powietrznych w wysokości 178 320,76 EUR; domaga się od ESDZ informowania Parlamentu o tym, ile razy wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący podróżował samolotami komercyjnymi, a ile razy korzystał z samolotów czarterowych;

15. odnotowuje powszechne korzystanie przez wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego z prywatnych, wynajmowanych odrzutowców podczas oficjalnych podróży i rozumie, że podróże są nieodłącznym elementem mandatu Wysokiego Przedstawiciela do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, który obejmuje reprezentowanie Unii na posiedzeniach, konferencjach i szczytach wysokiego szczebla na całym świecie; uważa, że przejrzystość działań związanych z pracą i należyte zarządzanie finansami podczas korzystania ze środków publicznych Unii powinny stanowić podstawę funkcjonowania instytucji Unii; uważa ponadto, że członkowie instytucji UE powinni dawać przykład społeczeństwu do naśladowania polityki klimatycznej zgodnie ze sztandarowym Europejskim Zielonym Ładem;

16. przywołuje odpowiedź na pytanie pisemne członka komisji CONT dotyczące szczegółów przelotów wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego; ubolewa, że oprócz informacji na temat tras podróży ESDZ nie podała kwot wydanych na te podróże ani nie wskazała, które podróże zostały sfinansowane odpowiednio z budżetu ESDZ i Komisji; podkreśla, że należy udostępniać te informacje organowi udzielającemu absolutorium; zauważa również, że koszty taksówek powietrznych wzrosły z 0 EUR w 2021 r. do 178 320,76 EUR w 2022 r., co naturalnie wynika z pandemii COVID-19; zaleca, aby taksówki powietrzne były wykorzystywane tylko wtedy, gdy nie ma odpowiednich opcji komercyjnych lub gdy istnieją obawy dotyczące bezpieczeństwa;

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

17. zauważa, że w 2022 r. wycofywano nadzwyczajne środki związane z pandemią COVID-19, a instytucje zaczęły wznawiać normalne funkcjonowanie, przy czym ESDZ odczuła negatywnie skutki rosyjskiej wojny napastniczej w Ukrainie, a także kryzysy bezpieczeństwa w Afganistanie, na Haiti i w Sahelu; zauważa również, że trzy delegatury Unii oznaczono na skali ewakuacji jako poziom 3, co oznacza, że w kraju delegowania w Ukrainie (od lutego 2022 r.), na Haiti (od czerwca 2022 r.) i w Burkina Faso (od grudnia 2022 r.) mógł przebywać jedynie niezbędny personel;

18. zauważa, że sekretarz generalny ESDZ wydał wytyczne dla szefów delegatur Unii, zwracając się do nich w szczególności o terminowe składanie sprawozdań podczas kryzysów („bardziej regularna, bezpośrednia i systematyczna sprawozdawczość"); uważa, że ambasadorowie ESDZ dość późno informowali o zmianach w terenie i reagowali na nie, zwłaszcza w Ukrainie i w Afganistanie, co doprowadziło do pospiesznej ewakuacji personelu Unii; uważa, że ESDZ powinna dokonać przeglądu swojej metodyki zarządzania ryzykiem, która jest wykorzystywana do oceny sytuacji w zakresie bezpieczeństwa pracowników delegatur Unii;

19. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odpowiedzi na różne kryzysy, które miały miejsce w ciągu ostatnich kilku lat, ESDZ utworzyła w lipcu 2022 r. centrum reagowania kryzysowego, które współpracuje z partnerami zewnętrznymi, takimi jak instytucje Unii i państwa członkowskie, oraz wewnętrznie łączy zdolności dyplomatyczne, bezpieczeństwa i wywiadowcze;

20. zauważa, że dyrekcję generalną ds. zarządzania zasobami, która nadal będzie zajmować się administracyjnymi aspektami wszystkich kryzysów, podzielono na dwie dyrekcje, a w wyniku zgrupowania podobnych i powiązanych funkcji zmniejszono liczbę wydziałów z 16 do 13 i wzmocniono zespół koordynacyjny przy dyrektorze generalnym;

21. zauważa, że w 2021 r. ESDZ utworzyła komitet kontroli wewnętrznej, który od tego czasu spotyka się dwa razy w roku, aby umożliwić kadrze kierowniczej wyższego szczebla omówienie środków łagodzących opracowanych w celu usunięcia uchybień stwierdzonych w kontrolach wewnętrznych;

22. z zadowoleniem zauważa, że w 2022 r. żadna delegatura Unii nie zgłosiła zastrzeżeń;

23. zauważa, że różne elementy pracy ESDZ kontrolują audytor wewnętrzny, Służba Audytu Wewnętrznego Komisji i Trybunał Obrachunkowy; zauważa ze zdziwieniem, że w 2022 r. ESDZ nie rozpoczęła żadnych audytów wewnętrznych, ale w tym samym roku zakończyła dwa audyty, a trzy nadal były w toku; podkreśla znaczenie starannego i regularnego przeprowadzania audytów wewnętrznych, zwłaszcza po wprowadzeniu przez ESDZ w 2021 r. nowej metodyki do swojego systemu audytu wewnętrznego;

24. zauważa, że w 2022 r. cztery krytyczne zalecenia Służby Audytu Wewnętrznego pozostały otwarte; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zalecenie dotyczące bezpieczeństwa w delegaturze Unii w Mali jest ściśle monitorowane; ubolewa, że zalecenia dotyczące zarządzania delegaturą Unii w Waszyngtonie pozostają otwarte oraz że utworzenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (LLC) spowodowało złożone problemy prawne; domaga się informowania Parlamentu na bieżąco o rozwoju sytuacji dotyczącej tej spółki LLC;

25. zauważa, że służby kontrolne ESDZ wydały w 2022 r. pięć kluczowych zaleceń, i docenia fakt, że trzy z nich zostały w pełni wdrożone lub rozwiązane, a dwa ostatnie są ściśle przestrzegane; zwraca się do ESDZ o przedstawienie dalszych informacji w ramach działań następczych w związku ze sprawozdaniem z udzielenia absolutorium;

26. podkreśla, że zeszłoroczny nacisk na procedury zamówień publicznych i rekrutacji organizowane przez delegatury Unii w związku z ustaleniami Trybunału nadal stanowi powód do niepokoju; zauważa, że ESDZ opowiadała się za kilkoma zmianami w rozporządzeniu finansowym w celu uwzględnienia szczególnej sytuacji delegatur Unii w krajach trzecich; podkreśla, że chociaż pewna elastyczność może być uzasadniona, różnice między terminami a przepisami obowiązującymi w każdym państwie przyjmującym mogą prowadzić do dalszych błędów i niespójności w procedurach udzielania zamówień; niemniej jednak, biorąc pod uwagę ostateczny wynik negocjacji w sprawie rozporządzenia finansowego, wzywa ESDZ, by przyjęła niezbędne środki w celu ograniczenia liczby błędów popełnianych przez delegatury Unii, oraz by składała Parlamentowi sprawozdania na temat przyjętych środków;

27. zauważa, że delegatura Unii w Zjednoczonym Królestwie została otwarta 1 lutego 2020 r. w pomieszczeniach biurowych zajmowanych wcześniej przez przedstawicielstwo Komisji i Biuro Kontaktowe Parlamentu Europejskiego (EPLO); zauważa z uznaniem, że po podpisaniu umowy o gwarantowanym poziomie usług między ESDZ a Parlamentem wobec personelu Parlamentu oddelegowanego do Londynu będą miały zastosowanie te same prawa i obowiązki co prawa i obowiązki wynikające z umowy o powołaniu personelu delegatury oraz że delegatura Unii w Londynie powiadamia władze Zjednoczonego Królestwa o pracownikach Parlamentu zgodnie z umową o gwarantowanym poziomie usług;

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

28. zauważa, że na koniec 2022 r. ESDZ zatrudniała 5 188 osób, z czego 2 419 (46,6 %) zostało oddelegowanych do siedziby głównej ESDZ, a 2 769 (53,4 %) pracowało w delegaturach i biurach Unii, co stanowi wzrost o 2,3 % w porównaniu z 5 072 osobami pracującymi w ESDZ na koniec 2021 r., z czego 2 303 pracowało w siedzibie głównej, a 2 769 w delegaturach i biurach; zauważa, że tych dodatkowych 116 pracowników było zatrudnionych

w siedzibie głównej ESDZ; zauważa wreszcie, że na rok 2022 ESDZ otrzymała od władzy budżetowej dodatkowe 32 ekwiwalenty pełnego czasu pracy oraz że cztery stanowiska (trzy w grupie zaszeregowania AD i jedno w grupie zaszeregowania AST) przeniesiono do Komisji w ramach budżetu administracyjnego;

29. zauważa, że na koniec 2022 r. personel składał się z 1 247 urzędników, 468 pracowników zatrudnionych na czas określony, 596 pracowników kontraktowych, 491 oddelegowanych ekspertów krajowych, 1 573 pracowników miejscowych, 144 stażystów, 39 młodszych specjalistów w delegaturach oraz 630 pracowników zewnętrznych, tymczasowych i innych; zauważa wreszcie, że w delegaturach UE dodatkowo zatrudnionych było 3 316 pracowników Komisji;

30. zauważa, że na koniec 2022 r. spośród 1 715 urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony 881 (51,4 %) stanowili mężczyźni, a 834 (48,6 %) kobiety, co stanowi niewielki wzrost w porównaniu z 2021 r., kiedy 48,1 % personelu stanowiły kobiety; zauważa, że wśród pracowników kontraktowych 55,9 % stanowiły kobiety, co stanowi niewielki spadek w porównaniu z 57,7 % w 2021 r., natomiast wśród oddelegowanych ekspertów krajowych 25,1 % stanowiły kobiety, co stanowi wzrost z 22,2 % w 2021 r.; zauważa jednak, że kobiety są szczególnie niedostatecznie reprezentowane na wyższych stanowiskach, takich jak AD 9–12 i AD 13–16, podczas gdy są one nadmiernie reprezentowane na stanowiskach AST;

31. z zaniepokojeniem zauważa, że na koniec 2022 r. kadra kierownicza wyższego szczebla w siedzibie głównej i delegaturach liczyła 18 kobiet (29,0 %) i 44 mężczyzn (71,0 %), co stanowi niewielki wzrost względnego udziału kobiet z 26,8 % w 2021 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w siedzibie głównej odsetek kobiet na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla wzrósł z 25,0 % w 2021 r. do 30,6 % w 2022 r.;

32. zauważa, że na koniec 2022 r. wśród kadry kierowniczej średniego szczebla w siedzibie głównej i delegaturach stanowiska kierownicze średniego szczebla zajmowało 86 (38,4 %) kobiet i 138 (61,6 %) mężczyzn; zauważa, że oznacza to wzrost udziału kobiet w tej grupie z 34,2 %, ale udział kobiet jest nadal niezadowalająco niski; z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że w siedzibie głównej odsetek kobiet na stanowiskach kierowniczych średniego szczebla wzrósł z 40,7 % w 2021 r. do 44,4 % w 2022 r.;

33. zachęca ESDZ, by kontynuowała działania mające na celu osiągnięcie bardziej widocznej równowagi płci na wszystkich szczeblach swojej organizacji;

34. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odpowiedzi na apele Parlamentu Komisja i wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący przyjęli plan działania w sprawie równości płci na lata 2021–2025 jako środek przekrojowy dla wszystkich aspektów polityki zagranicznej, co stanowi pierwszy krok w kierunku prawdziwie feministycznej dyplomacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ambasador UE ds. płci i różnorodności nadal promuje unijne ramy polityki dotyczące kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, aby zapewnić udział kobiet we wszystkich dialogach dyplomatycznych i politycznych, oraz z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie sieci dyplomatek UE łączącej państwa członkowskie i ESDZ w celu promowania unijnych wartości w zakresie różnorodności i równości oraz wspierania równości płci w pozostałych regionach świata;

35. podkreśla, że zgodnie z trzecim planem działania w sprawie równości płci do 2025 r. 85 % nowych działań UE musi przyczyniać się do równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, natomiast ESDZ musi przyspieszyć postępy w realizacji celów trzeciego planu działania, koncentrując się w swoich codziennych pracach na kluczowych obszarach zaangażowania tego planu, w tym na położeniu kresu przemocy ze względu na płeć, promowaniu zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie, prawach gospodarczych i społecznych oraz wzmocnieniu pozycji, równego uczestnictwa i przywództwa;

36. wyraża zaniepokojenie stanem praw osób LGBTIQ+ na całym świecie, a także rosnącym sprzeciwem wobec poszanowania praw kobiet, równouprawnienia płci oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w krajach rozwijających się; wzywa Komisję i ESDZ, aby zajęły się problemami utrudniającymi uznawanie i ochronę tych praw; podkreśla potrzebę priorytetowego traktowania ukierunkowanego wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i społeczności działających na rzecz zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, praw kobiet, równouprawnienia płci, społeczności LGBTIQ+ i innych zmarginalizowanych grup, w tym wzmocnienia środków depenalizacji homoseksualizmu; przypomina, że co najmniej 85 % nowych działań w ramach instrumentu ISWMR – „Globalny wymiar Europy" powinno nadać priorytet równouprawnieniu płci, przy czym co najmniej 5 % powinno być przeznaczone specjalnie na prawa kobiet i dziewcząt oraz wzmocnienie ich pozycji;

37. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wśród personelu ESDZ reprezentowane są wszystkie państwa członkowskie; zauważa jednak, że wciąż utrzymują się znaczne dysproporcje – 25 państw członkowskich jest reprezentowanych we wszystkich kategoriach personelu, podczas gdy tylko dwóch pracowników pochodzi z Luksemburga (jeden pracownik kontraktowy i jeden oddelegowany ekspert krajowy), a Malta nie ma żadnego obywatela w kategorii pracowników kontraktowych; zauważa, że Belgia jest najbardziej nadreprezentowanym państwem członkowskim, stanowiącym 12,7 % personelu zatrudnionego przez ESDZ, w tym 15,4 % urzędników; zauważa, że spośród 141 ambasadorów Unii trzy państwa członkowskie nie mają żadnego ambasadora (Węgry, Luksemburg i Malta), Cypr i Słowenia mają po jednym, czyli jednego mniej niż w 2021 r., podczas gdy państwa członkowskie z największą liczbą ambasadorów to Francja (20), Hiszpania (18), Włochy (17), Niemcy (14) i Belgia (11), co oznacza, że te pięć krajów ma 80 ze 141 stanowisk, co stanowi 57 %; z zadowoleniem zauważa, że jest to spadek w porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy te same pięć krajów miało 61 % stanowisk ambasadorskich; ubolewa jednak, że w przypadku państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r. lub później (UE-13), liczba stanowisk ambasadorskich spadła do 17 % w 2022 r. w porównaniu z 18 % w 2021 r.; wzywa ESDZ do corocznego publikowania informacji o płci i narodowości osób zajmujących stanowiska kierownicze średniego i wyższego szczebla; ponownie wyraża zaniepokojenie brakiem równowagi geograficznej na stanowiskach szefów delegatur i wzywa ESDZ do dalszej poprawy równowagi geograficznej w celu zapewnienia odpowiedniej reprezentacji obywateli ze wszystkich państw członkowskich, odzwierciedlającej ich różnorodność, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji i osiągnięć kandydatów;

38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ promuje elastyczne, cyfrowe i oparte na zaufaniu środowisko pracy w celu zwiększenia wydajności, ochrony zdrowia i dobrostanu pracowników oraz poprawy równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; zauważa, że zasady telepracy obowiązujące w ESDZ w 2022 r. oznaczały, że pracownicy w siedzibie głównej mogli pracować zdalnie przez maksymalnie trzy dni w tygodniu, podczas gdy pracownicy delegatur mogli pracować zdalnie przez jeden dzień w tygodniu; zauważa ponadto, że w październiku 2023 r. weszły w życie nowe zasady telepracy oraz że środki przejściowe obejmowały pozwolenie na 10 dni telepracy poza miejscem zatrudnienia zarówno dla personelu siedziby głównej, jak i w delegaturach, przy czym w indywidualnych przypadkach okres ten może zostać przedłużony u pracowników o złożonej sytuacji rodzinnej; domaga się od ESDZ informowania Parlamentu na bieżąco o tych nowych zasadach telepracy oraz o tym, jak są one oceniane zarówno przez personel, jak i kierownictwo;

39. zauważa z ubolewaniem, że liczba pracowników przebywających na długoterminowym zwolnieniu chorobowym trwającym dłużej niż 50 dni wzrosła z 91 pracowników w 2021 r. do 111 pracowników w 2022 r., co stanowi wzrost o 22 %; zauważa jednocześnie, że ESDZ wprowadziła kilka inicjatyw mających na celu zapewnienie pracownikom wsparcia i szkoleń w zakresie strategii zapobiegania wypaleniu zawodowemu, obejmujących powierzanie kierownikom odpowiedzialności za zapewnienie rozsądnego przydziału zadań oraz wprowadzenie, w przypadku wypalenia zawodowego, wskazówek i specjalnych ustaleń dotyczących czasu pracy w celu ułatwienia powrotu do pracy; wzywa ESDZ do dalszego rozważenia, w jaki sposób można w jak największym stopniu zapobiegać długotrwałym chorobom, w tym wypaleniu zawodowemu, oraz do podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia dobrostanu jej pracowników;

40. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. ESDZ zintensyfikowała wysiłki i uruchomiła szereg inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości na temat molestowania, w tym zorganizowała „Tydzień świadomości o przeciwdziałaniu molestowaniu" w październiku 2022 r. i przyjęła nowe „Zasady profesjonalnego postępowania w ESDZ"; zauważa, że w 2022 r. złożono dwa wnioski o pomoc w związku z molestowaniem, z których jeden zamknięto w 2022 r., a drugi w 2023 r., przy czym w obu przypadkach nie nałożono sankcji; zauważa, że kolejne trzy wnioski z 2021 r. i jeden z 2020 r. zostały zamknięte w latach 2022 i 2023; zauważa ponadto, że zapotrzebowanie na usługi mediacyjne ESDZ wzrosło w 2022 r., przy czym liczba przypadków mediacji osiągnęła 218, a liczba przypadków poufnego doradztwa – 19; domaga się, aby Parlament był na bieżąco informowany o zmianach w liczbie przypadków molestowania oraz o tym, czy w którymkolwiek z nich nałożono sankcje;

41. zauważa, że ESDZ nie zna dokładnej liczby pracowników z niepełnosprawnościami, ale z odpowiedzi w anonimowej ankiecie z 2021 r. wynika, że 24 z 1 075 respondentów zadeklarowało niepełnosprawność, a 23 zadeklarowało niepełnosprawność krótkotrwałą lub tymczasową; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że delegatury Unii przygotowały „arkusze informacyjne dotyczące dostępności", zawierające informacje na temat przydatności i dostępności pomieszczeń delegatury, aby zapewnić pracownikom z niepełnosprawnościami odpowiednie informacje przed złożeniem wniosku o delegowanie;

42. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ nadal zatrudnia stosunkowo dużą liczbę stażystów, oferując 63 staże w ramach programu Blue Book i 365 staży w 102 delegaturach; proponuje także cztery staże krótkoterminowe w siedzibie głównej; zauważa, że jeden staż krótkoterminowy w siedzibie głównej i 22 staże w delegaturach nie były finansowane i były realizowane przez studentów, którzy byli zobowiązani do odbycia stażu w ramach studiów w zamian za punkty akademickie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że podobnie jak pracownicy, stażyści korzystali z hybrydowej organizacji pracy zgodnie z wytycznymi wydanymi przez dyrektora generalnego ds. zarządzania zasobami; ponawia swój apel do wszystkich instytucji o dopilnowanie, aby wszyscy stażyści otrzymywali rozsądne wynagrodzenie od instytucji;

43. wzywa do ustanowienia stałej struktury i niezbędnych zasobów dla Europejskiej Akademii Dyplomatycznej, która może przyczynić się do pełnego rozwoju autonomicznej dyplomacji UE ze wspólną dyplomacją opartą na perspektywie UE; uważa, że akademia ta powinna w przyszłości obejmować system selekcji, rekrutacji i szkoleń Europejczyków, którzy ukończyli studia wyższe i nie są dyplomatami państw członkowskich; podkreśla, że należy zbadać metody dostępu do ESDZ dla osób kończących studia w tej akademii i podjąć decyzje w tym względzie;

Ramy etyczne i przejrzystość

44. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ nadal zapewnia szkolenia z zakresu etyki na sesjach powitalnych dla nowo przyjętych pracowników oraz seminariach poprzedzających delegowanie dla ambasadorów Unii i szefów administracji; zwraca się do ESDZ o przeprowadzenie obowiązkowych sesji szkoleniowych w celu zadbania o to, aby wszystkim pracownikom przypominano o ważnych zasadach, takich jak etyka, przejrzystość, konflikty interesów i zwalczanie nadużyć finansowych;

45. wyraża ubolewanie, że w 2022 r. OLAF zbadał ograniczoną liczbę spraw związanych z nadużyciami finansowymi dotyczącymi sprzeniewierzenia środków unijnych przez pracowników delegatur Unii, a niektóre z tych spraw są nadal w toku; podkreśla, że OLAF musi zakończyć dochodzenia, zanim będzie można wyciągnąć wnioski, ale jednocześnie zachęca ESDZ do szybkiego podjęcia działań następczych w przypadku ewentualnej krytyki ze strony OLAF-u;

46. zauważa, że w 2022 r. ESDZ rozpatrzyła 16 wniosków złożonych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich, z czego 11 przypadków dotyczyło procedur administracyjnych, a pięć dostępu do dokumentów; zauważa, że w 2022 r. zakończono 13 z 16 dochodzeń i że w 11 przypadkach nie stwierdzono niewłaściwego administrowania, a w pozostałych dwóch przypadkach stwierdzono jedno częściowe niewłaściwe administrowanie i jedno niewłaściwe administrowanie; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ESDZ zmierzające do osiągnięcia 100 % wskaźnika wdrożenia sugestii lub zaleceń przedstawionych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich;

47. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w październiku 2022 r. ESDZ przyjęła „Zasady profesjonalnego postępowania w ESDZ" stanowiące podsumowanie profesjonalnego postępowania, jakiego oczekuje się od pracowników, i nakładające na nich obowiązek zgłaszania wszelkich konfliktów interesów, które mogą powstać w podczas wykonywania przez nich obowiązków, za pomocą formularza, który należy przesłać do zespołu ds. etyki ESDZ; zauważa, że ESDZ nadal zastanawia się nad możliwymi aktualizacjami swoich ram etycznych; zwraca się o pełne informowanie Parlamentu na bieżąco o wszelkich zmianach w tym zakresie;

48. podkreśla, że chociaż ESDZ nie jest instytucją w rozumieniu art. 13 TUE i nie odgrywa bezpośredniej roli w prawodawstwie Unii, to jednak odgrywa ważną rolę związaną z prawodawstwem Unii w odniesieniu do decyzji dotyczących sankcji i negocjacji międzynarodowych umów handlowych, które mają znaczący wpływ regulacyjny; stwierdza, że nadzwyczaj stosowne byłoby przystąpienie ESDZ do unijnego rejestru służącego przejrzystości na podstawie umowy o gwarantowanym poziomie świadczenia usług; zwraca się do ESDZ o publikowanie informacji na temat wszystkich spotkań z wszelkiego rodzaju organizacjami lobbystycznymi, w tym spotkań z udziałem szefów delegatur Unii, w celu zwiększenia przejrzystości;

49. zauważa, że w 2022 r. ESDZ otrzymała cztery oświadczenia o konflikcie interesów i że rozpatrzono je profesjonalnie i indywidualnie; zauważa, że ESDZ odrzuciła udzielenie zezwolenia na działalność zewnętrzną oraz zwolniła pracownika z obowiązków związanych ze sprawami, finansowaniem lub zarządzaniem projektami poprzedniego pracodawcy;

50. zauważa, że w 2022 r. ESDZ otrzymała 15 powiadomień dotyczących działalności po zakończeniu służby, z których trzy dotyczyły zamiaru dołączenia do przedsiębiorstwa prywatnego; z zadowoleniem odnotowuje, że na urzędnika powołanego na czas nieokreślony nałożono dwuletni okres karencji na działalność doradczą na rzecz kancelarii prawnej;

51. wzywa ESDZ do monitorowania stanowisk byłych urzędników wyższego szczebla i szefów delegatur z uwagi na ich delikatną rolę polityczną; zachęca ESDZ do systematycznego przeglądu potencjalnie problematycznych przejść do sektora prywatnego lub organizacji z państw trzecich oraz do dalszego monitorowania działalności zawodowej byłych urzędników wyższego szczebla do końca obowiązkowego okresu karencji, ponieważ nierozwiązane sytuacje konfliktów interesów mogą zagrozić egzekwowaniu wysokich standardów etycznych w całej administracji Unii;

52. z zadowoleniem zauważa, że ESDZ przyjęła w 2023 r. nową strategię zwalczania nadużyć finansowych, która jest obecnie wdrażana; zwraca się o przekazywanie Parlamentowi aktualnych informacji na temat wdrażania i powróci do tej kwestii podczas udzielania absolutorium za rok 2023; jednocześnie zauważa, że ESDZ wraz z Komisją prowadzi już szkolenia na temat nadużyć finansowych i że takie szkolenie stanowi obowiązkową część szkolenia poprzedzającego delegowanie;

53. odnotowuje, że w ESDZ trwa proces rozważań nad przyjęciem niezależnych przepisów wykonawczych dotyczących działań i zadań zewnętrznych; zwraca się o informowanie Parlamentu o wszelkich wynikach i przypomina o znaczeniu takich ram dla ochrony wizerunku i reputacji Unii, zwłaszcza w przypadku szefów delegatur;

54. zauważa, że ESDZ nie zgłoszono żadnych spraw dotyczących sygnalizowania nieprawidłowości oraz że w sprawie sygnalizowania nieprawidłowości ESDZ stosuje wytyczne Komisji; zachęca jednak ESDZ do przyjęcia własnej polityki dostosowanej do specyfiki ESDZ w odniesieniu do tej ważnej kwestii oraz do ustanowienia bezpiecznego kanału dla potencjalnych sygnalistów;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

55. zauważa, że ESDZ prowadzi własne centrum monitorowania bezpieczeństwa, które zajmuje się postępowaniem w przypadku incydentów, i znajduje się w siedzibie głównej: ostrzega, że w 2022 r. potwierdzono 129 cyberataków na ESDZ, oraz stwierdza, że ESDZ jest bardzo prawdopodobnym celem podmiotów dysponujących ogromnymi zasobami, które chcą utrudnić działanie instytucjom unijnym, zwłaszcza podmiotów sponsorowanych przez obce państwa; ubolewa, że jeden poważny incydent dotyczący bezpieczeństwa, który miał miejsce w 2022 r., został zidentyfikowany dopiero w 2023 r. ze względu na jego złożoność; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że żadne poufne informacje nie zostały narażone na szwank; wzywa ESDZ, aby nadal skupiała się w dużym stopniu na zagrożeniach dla cyberbezpieczeństwa i hybrydowych oraz współpracowała z innymi instytucjami unijnymi i państwami członkowskimi, aby identyfikować takie zagrożenia i jak najskuteczniej chronić infrastrukturę Unii; podkreśla, że świadomość zagadnień cyberbezpieczeństwa i systematyczny program szkoleń dla wszystkich pracowników, w tym kadry kierowniczej, stanowią kluczowe elementy skutecznych ram cyberbezpieczeństwa;

56. z zadowoleniem zauważa, że w 2022 r. EIOD nie wszczął ani nie zakończył żadnych dochodzeń dotyczących konkretnie ESDZ; z zadowoleniem przyjmuje decyzję ESDZ, by nie korzystać z Microsoft 365 ze względu na obawy dotyczące bezpieczeństwa, lecz w dalszym ciągu korzystać z wewnętrznych aplikacji w chmurze przechowywanych w Europie;

57. nadal z zadowoleniem zauważa, że ESDZ przyjęła politykę hostingu i utrzymuje centralne repozytorium wszystkich systemów informacyjnych i usług technicznych związanych z aplikacjami i usługami niezbędnymi dla prowadzenia działalności; zauważa ponadto, że w przypadku systemów informacyjnych utrzymywanych w siedzibach zarówno system, jak i jego dane znajdują się na serwerach, które są bezpośrednio własnością ESDZ i są przez nią kontrolowane, a inspektor ochrony danych dba o właściwe kontrole ochrony danych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że systemy informacyjne hostowane w chmurze zawierają klauzule ochrony danych oparte na wspólnych zaleceniach EIOD i Komisji;

58. odnotowuje, że polityka ESDZ dotycząca otwartego oprogramowania w zakresie rozwiązań cyfrowych zakłada, że otwarte oprogramowanie jest realnym rozwiązaniem, o ile po ocenie wszystkie narzędzia i aplikacje zostaną uznane za równe; zauważa, że ESDZ korzysta z szeregu produktów otwartego oprogramowania, aby zachować pełną własność i kontrolę nad danymi;

59. podkreśla, że w obliczu rosnących wyzwań geopolitycznych i kryzysów na całym świecie UE musi być w stanie polegać na niezbędnych informacjach z pierwszej ręki na temat globalnych problemów występujących poza jej granicami; w związku z tym wzywa do wzmocnienia INTCEN, Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ i Centrum Satelitarnego przez zwiększenie ich zasobów kadrowych i finansowych oraz ich zdolności;

Budynki i ochrona

60. zauważa, że ESDZ zajmuje bardzo rozbudowane zaplecze budynków i zarządza tymi budynkami, w tym siedzibą główną ESDZ w Brukseli oraz dużą liczbą biur i rezydencji ambasadorów na całym świecie; zauważa, że na początku 2022 r. ESDZ w Brukseli przejęła od Komisji 8 334 m^2 powierzchni biurowej, którą wcześniej zajmował EPSO;

61. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. do ESDZ należało około 58 000 m^2 powierzchni biurowej i około 20 % ze 153 rezydencji ambasadorów; zauważa, że według szacunków ESDZ łączne oszczędności wynikające z posiadania tych budynków wynoszą około 20 mln EUR rocznie; z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ opracowała ramy polityczne strategii zakupów i przedstawiła je władzy budżetowej w 2023 r.;

62. zauważa, że od 2020 r. ESDZ rozwija swoją politykę zarządzania biurami w kierunku elastycznych koncepcji biur opartych na współpracy zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach; domaga się, aby rozwój ten odbywał się w ścisłej współpracy z personelem, co zagwarantuje, że uzasadnione obawy i punkty widzenia będą brane pod uwagę;

63. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ kładzie nacisk na zapewnienie dostępności swoich budynków dla osób z niepełnosprawnościami i osób o ograniczonej możliwości poruszania się; zauważa, że budynek w Brukseli spełnia już takie wymogi, i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w przypadku delegatur Unii procedury selekcji ESDZ przewidują konstrukcję bez barier jako kluczowe kryterium wyboru nowych budynków biurowych;

64. zauważa, że główne dodatkowe wydatki na bezpieczeństwo w delegaturach Unii wynikały z powrotu ESDZ do Kabulu jako jedynej tamtejsze misji europejskiej po przejęciu władzy przez talibów, pogarszającej się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w krajach i obszarach takich jak Ukraina i Sahel oraz potrzeby zapewnienia większej ilości sprzętu ochronnego w delegaturach; zauważa, że wydatki pokryto w drodze opóźnienia i odroczenia innych wydatków;

Środowisko i zrównoważony rozwój

65. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w kwietniu 2022 r. ESDZ podpisała umowę ramową mającą pomóc w przygotowaniu systemu ekozarządzania i audytu (EMAS) dla siedziby głównej ESDZ i delegatur, a zarazem przyjmuje do wiadomości, że ze względu na lokalne ograniczenia w wielu delegaturach należy zastosować lżejszy system zarządzania środowiskowego; zwraca się o informowanie Parlamentu o wynikach wdrażania tych systemów zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach;

66. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że do końca 2022 r. zarówno siedziba główna ESDZ, jak i budynki 20 delegatur zostały wyposażone w panele fotowoltaiczne oraz że w ciągu roku w takie panele wyposażono trzy delegatury; zachęca ESDZ do dalszego montowania instalacji paneli fotowoltaicznych we wszystkich jej budynkach, ponieważ poprawia to ślad środowiskowy delegatury, oszczędza emisje, energię i pieniądze, zmniejsza zależność od generatorów i paliw, oraz pokazuje, że ESDZ daje przykład, wspierając Zielony Ład;

67. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. ESDZ opracowała swój pierwszy plan mobilności, którego celem było zwiększenie odsetka pracowników dojeżdżających do pracy zrównoważonymi środkami transportu, że podwojono liczbę miejsc parkingowych dla rowerów w głównym budynku ESDZ oraz że ESDZ nadal zwraca połowę kosztów brukselskiego transportu publicznego pracownikom, którzy nie ubiegają się o kartę parkingową;

68. ubolewa, że umowy o kolokacji nie zawierają obecnie klauzul dotyczących zrównoważonego rozwoju; zauważa, że gdyby w przyszłości umowy takie zapewniały również wyraźny element dotyczący przestrzegania określonych norm i celów środowiskowych, byłoby to silnym sygnałem zaangażowania ESDZ w zapewnienie zrównoważenia środowiskowego; zwraca się do ESDZ o zbadanie możliwych wariantów i zachęcanie do aktualizacji efektywności energetycznej również w delegaturach, które działają jako wspólne lokalizacje;

69. przypomina, że bezpośrednie i pośrednie skutki zmiany klimatu zagrażają globalnemu pokojowi i bezpieczeństwu, a jednocześnie pogłębiają istniejące słabości i nierówności oraz stwarzają zagrożenie dla praw człowieka; wzywa Komisję i ESDZ do opracowania i prowadzenia silnej dyplomacji klimatycznej UE w celu promowania współpracy międzynarodowej z myślą o realizacji celów porozumienia paryskiego, wzmocnienia zewnętrznego wymiaru Zielonego Nowego Ładu i zapewnienia konkretnego wsparcia ambitnych celów redukcji emisji CO2 w państwach trzecich;

Współpraca międzyinstytucjonalna

70. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. ESDZ uzgodniła z Parlamentem dwie umowy o gwarantowanym poziomie usług, z których pierwsza dotyczy oddelegowania urzędników Parlamentu do początkowej liczby trzech delegatur (Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, Unii Afrykańskiej w Etiopii i ASEAN w Dżakarcie), gdzie delegowany personel zostanie włączony do podsekcji spraw parlamentarnych sekcji politycznych delegatur, a druga dotyczy personelu Parlamentu w biurach kontaktowych w Londynie i Waszyngtonie;

71. zauważa, że proces zastępowania porozumienia międzyinstytucjonalnego z 2002 r. pomiędzy Parlamentem a Radą w sprawie dostępu Parlamentu do informacji niejawnych z zakresu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) przebiega bardzo powoli i najwyraźniej odbyło się tylko jedno spotkanie techniczne w 2022 oraz jedno w 2023 r.;

72. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ deklaruje doskonałą współpracę z OLAF-em, EPPO i Trybunałem oraz że między tymi instytucjami odbywają się regularne spotkania i wymiana informacji; ponadto z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ negocjuje specjalne ustalenia dotyczące organizacji pracy między ESDZ a EPPO; zwraca się o informowanie Parlamentu o wszelkich postępach w tych negocjacjach;

73. zwraca się do ESDZ, by podczas negocjowania specjalnych ustaleń roboczych z EPPO położyła nacisk na przepisy dotyczące zamówień publicznych, ponieważ niektóre procedury mogą obejmować informacje szczególnie chronione, a nawet informacje związane z bezpieczeństwem;

74. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ aktywnie współpracuje z EIOD za pośrednictwem swojego inspektora ochrony danych, w tym poprzez uczestnictwo w obradach okrągłego stołu i spotkaniach służących określeniu przyszłych celów sieci IOD oraz poprzez wkład w prace grupy roboczej ds. przekazywania danych za granicę;

75. z zadowoleniem przyjmuje ścisłą współpracę ESDZ z Rzecznik Praw Obywatelskich oraz fakt, że jest ona obecnie systematycznie zapraszana na seminaria ESDZ poprzedzające delegowanie, aby mogła zaprezentować swoją pracę w celu zwiększenia świadomości na temat zasad dobrego postępowania administracyjnego;

Komunikacja

76. zauważa, że ESDZ dysponowała całkowitym budżetem w wysokości 15,352 mln EUR na komunikację publiczną i działania promocyjne oraz że komunikacja publiczna znacznie się nasiliła, co jest wynikiem wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie;

77. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez ESDZ środków mających na celu poprawę korporacyjnego wykorzystania mediów społecznościowych, w tym zapewnienie zgodności takiego korzystania z zasadami bezpieczeństwa IT i ochrony danych, aktualizacji wytycznych i zawieszenia płatnych reklam na koncie firmowym; ponadto odnotowuje, że wydano wytyczne dotyczące korzystania z mediów społecznościowych w celach prywatnych;

78. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ przyłączyła się do prowadzonego przez EIOD pilotażowego projektu EU Voice, platformy mediów społecznościowych opartej na otwartym oprogramowaniu, i zachęca ją, by przyłączyła się również do platformy EU Video, biorąc pod uwagę rozkwit jej popularności; z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że ESDZ współpracuje z innymi instytucjami Unii w celu wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk;

79. zauważa, że budżet na zwalczanie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, w tym działań dezinformacyjnych, w 2022 r. wyniósł łącznie 7,150 mln EUR; z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ poczyniła duże inwestycje we wzmocnienie i budowanie odporności w celu przeciwdziałania dezinformacji i obcym ingerencjom w sprawy Unii; podkreśla, że ESDZ jest główną instytucją Unii odpowiedzialną za przeciwdziałanie ingerencjom zagranicznym;

80. zauważa, że grupa zadaniowa East StratCom zintensyfikowała wysiłki w celu zdemaskowania kremlowskich kampanii dezinformacyjnych w następstwie wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie oraz że grupa ta ściśle współpracowała z niezależnymi mediami i partnerami społeczeństwa obywatelskiego w krajach Partnerstwa Wschodniego w celu przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencji w informacje, a niektóre treści na stronie internetowej EUvsDisinfo zostały przetłumaczone na wiele języków, w tym na niektóre urzędowe języki Unii, a także na ukraiński, gruziński, ormiański, azerbejdżański, rosyjski i chiński;

81. wzywa delegatury Unii w naszym sąsiedztwie i w krajach Bałkanów Zachodnich do większego zaangażowania, aby wesprzeć aktywniejszą i skuteczniejszą politykę komunikacyjną w zakresie perspektyw europejskich oraz przygotowywać się do jak najlepszego wspierania krajów zaangażowanych w prodemokratyczne i proeuropejskie reformy; wzywa delegatury Unii, by stosowały bardziej wiarygodne i oparte na osiągnięciach podejście w oparciu o kryteria kopenhaskie, zwłaszcza praworządność, demokrację i ochronę praw człowieka, biorąc w szczególności pod uwagę ograniczone postępy niektórych krajów Bałkanów Zachodnich;

82. wzywa delegatury Unii do zwiększenia wsparcia dla prawdziwych podmiotów demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego na Bałkanach Zachodnich, a także do zdecydowanego i publicznego potępiania działań podmiotów nieliberalnych i niedemokratycznych, które są sprzeczne z interesem Unii, oraz do dopilnowania, by wdrażanie finansowania z IPA III było zgodne z celami Unii;

83. nadal zachęca delegatury Unii do współpracy z podmiotami lokalnymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i partnerami społecznymi w państwach trzecich oraz do promowania ich w celu pobudzenia dialogu społecznego i dialogu na temat praworządności, praw podstawowych i walki z korupcją, a także do obalania kampanii dezinformacyjnych organizowanych przez zagraniczne podmioty państwowe i zagrażających demokratycznym wartościom; zwraca się do delegatur Unii o zapewnienie wsparcia logistycznego i technologicznego obrońcom praw człowieka i ludności tubylczej, w szczególności kobietom; wzywa delegatury Unii, by kontynuowały skoordynowane wysiłki na rzecz zwiększenia widoczności projektów finansowanych przez UE, zwłaszcza w krajach kandydujących; wzywa delegatury Unii do przestrzegania wysokich standardów rozliczalności i przejrzystości przy angażowaniu partnerów regionalnych; zwraca się do delegatur Unii, by zadbały o to, aby fundusze UE przyznawane w państwach trzecich były wykorzystywane skutecznie, efektywnie i zgodnie z wartościami, strategiami politycznymi i zasadami finansowymi Unii zapisanymi m.in. w rozporządzeniu finansowym, które określa przejrzystość jako jedną z przewodnich zasad budżetowych; domaga się zwrócenia szczególnej uwagi na unikanie zbędnych przeszkód biurokratycznych i wspieranie beneficjentów, aby zapobiec błędom mającym wpływ na poziom błędu; wzywa ESDZ do wzmocnienia delegatur Unii w krajach Partnerstwa Wschodniego; podkreśla, że trzeba wspierać kraje Partnerstwa Wschodniego, które cierpią z powodu rosyjskiej agresji wojskowej na Ukrainę, oraz skuteczniej informować obywateli tych krajów o strategiach politycznych Unii;

84. wzywa ESDZ i delegatury Unii do ścisłego monitorowania stanu demokracji w różnych krajach oraz do zapewnienia wsparcia logistycznego i technologicznego obrońcom praw człowieka i osobom wywodzącym się z ludów tubylczych, w szczególności kobietom;

Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie i sytuacja w Strefie Gazy

85. zauważa, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie wywarła bardzo silny wpływ na budżet ESDZ za sprawą rosnącej inflacji, szczególnie w wielu częściach świata, w których ESDZ prowadzi większość swoich operacji; zauważa, że taka inflacja przyczyniła się również do zwiększenia wydatków na bezpieczeństwo i sprzęt IT;

86. zauważa, że delegatura w Ukrainie liczy 108 pracowników, z czego przed inwazją około 60 % stanowili pracownicy miejscowi, a 40 % pracownicy oddelegowani za granicę, oraz że pracownicy, których obecność nie była niezbędna, zostali poproszeni o opuszczenie kraju na tydzień przed inwazją; zauważa ponadto, że delegatura Unii w Rosji w styczniu liczyła 25 pracowników oddelegowanych za granicę, 36 pracowników miejscowych i dwóch pracowników EBI oraz że w kwietniu 2022 r. Rosja wydaliła 18 członków delegatury, po tym jak 19 członków Stałego Przedstawicielstwa Rosji przy UE w Brukseli zostało uznanych za *personae non gratae*;

87. podkreśla, że Unia musi nadal rozwijać solidną i odporną służbę zewnętrzną z wyraźnym przywództwem politycznym, aby stawić czoła obecnym wyzwaniom i zapewnić spójność polityki zagranicznej Unii; w związku z tym zwraca uwagę na kluczową rolę ESDZ, a zwłaszcza jej delegatur, w kontekście skutków geopolitycznych agresji Rosji na Ukrainę i wynikającej z tego potrzeby wspierania krajów partnerskich na całym świecie i wzmacniania globalnych sojuszy; podkreśla znaczenie ciągłego silnego zaangażowania politycznego i wywierania nacisku na szczeblu dwustronnym oraz w dyplomacji publicznej i kulturalnej w celu promowania wartości, zasad i interesów Unii oraz w komunikacji strategicznej w celu zwalczania dezinformacji; wzywa do bardziej efektywnego wykorzystywania dostępnych zasobów, aby nie stwarzać zagrożenia dla skuteczności Unii na arenie międzynarodowej; wzywa ESDZ do kontynuowania wysiłków na rzecz unowocześnienia swojego podejścia i inwestowania w nowe umiejętności i zdolności przy jednoczesnej poprawie efektywności kosztowej;

88. jest głęboko zaniepokojony, że premier Węgier Viktor Orbán wciąż utrzymuje kontakty z prezydentem Rosji mimo sankcji Unii i nakazu jego aresztowania wydanego przez Międzynarodowy Trybunał Karny za zbrodnie wojenne w związku z trwającą rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie; podkreśla, że zgodnie z art. 24 ust. 3 TUE państwa członkowskie mają obowiązek aktywnie i bez zastrzeżeń wspierać politykę zewnętrzną i politykę bezpieczeństwa Unii w duchu lojalności i wzajemnej solidarności oraz powstrzymać się od działań sprzecznych z interesem Unii; przypomina wysokiemu przedstawicielowi / wiceprzewodniczącemu o obowiązku zapewnienia przestrzegania przez państwa członkowskie zasad określonych w tym artykule i w związku z tym zwraca się do niego o przedstawienie Parlamentowi sprawozdania na temat polityki premiera Węgier wobec Rosji oraz przestrzegania tego artykułu traktatu, a także wszelkich ewentualnych działań przez niego podjętych;

89. zdecydowanie potępia stosowanie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć jako narzędzia wojny w Ukrainie, uznając takie działania za zbrodnię wojenną; zwraca uwagę na coraz częstsze doniesienia o handlu ludźmi, przemocy seksualnej, wykorzystywaniu, gwałtach i nadużyciach, których ofiarami padają kobiety i dzieci uciekające z Ukrainy do Europy; wzywa państwa członkowskie, by uwzględniały szczególne potrzeby kobiet i dziewcząt w ośrodkach recepcyjnych oraz zapewniały natychmiastową dostępność świadczeń dla ofiar przemocy ze względu na płeć; wzywa Unię oraz kraje przyjmujące i tranzytowe do zagwarantowania dostępu do usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz związanych z nim praw; wzywa Unię i jej państwa członkowskie do wspierania organizacji świadczących usługi i oferujących schronienie uchodźczyniom, które padły ofiarą przemocy ze względu na płeć;

90. głęboko ubolewa nad wszelką przemocą seksualną w konfliktach zbrojnych; podkreśla, że ta ukierunkowana forma brutalnej przemocy seksualnej i tortur wobec kobiet jest systematycznie stosowana w konfliktach zbrojnych w celu terroryzowania i upokarzania ludności; w tym kontekście głęboko ubolewa nad straszliwym cierpieniem kobiet podczas ataków Hamasu 7 października 2023 r., w których Hamas dopuścił się gwałtów i innych form okrutnych tortur seksualnych wobec kobiet, nastolatek i dziewcząt z Izraela oraz innych narodowości, zgodnie ze sprawozdaniem misji ONZ i sprawozdaniem izraelskiego Stowarzyszenia Ośrodków Pomocy Ofiarom Gwałtów; ubolewa nad brakiem przywództwa ESDZ i Komisji oraz ich opóźnioną reakcją na te okrutne ataki; zdecydowanie wzywa ESDZ do

opracowania lepszej globalnej strategii zapobiegania tego rodzaju atakom, do udzielenia wsparcia kobietom mieszkającym na obszarach zagrożonych i w strefach konfliktu oraz do dalszego publicznego potępiania wszelkich form przemocy seksualnej i tortur;

91. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 10 października 2023 r., wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady do Spraw Zagranicznych, co nastąpiło wkrótce po przerażającym ataku terrorystycznym Hamasu na Izrael; odnotowuje ponadto, że na nadzwyczajnym posiedzeniu 17 października 2023 r. Rada Europejska przyjęła wspólne stanowisko w sprawie sytuacji w Izraelu i Palestynie, w tym plan działania obejmujący kilka obszarów prac; wyraża głębokie zaniepokojenie spekulacjami, że pieniądze podatników Unii mogą być wykorzystywane przez Hamas, zamiast przynosić korzyści palestyńskiej ludności cywilnej, i w związku z tym zauważa z zadowoleniem, że przegląd pomocy Unii dla Palestyny zakończony w listopadzie 2023 r. ([1]) wykazał, że do tej pory nie znaleziono żadnych dowodów na to, że pieniądze zostały przekierowane na niezamierzone cele; jest zaniepokojony poważnymi zarzutami Izraela, że 12 pracowników UNRWA mogło być zaangażowanych w akty terroru i zauważa, że Agencja natychmiast rozwiązała ich umowy, wszczęła dochodzenie ONZ i powołała niezależną grupę ds. przeglądu; odnotowuje stałe monitorowanie ze strony ESDZ w celu zapobiegania sprzeniewierzeniu funduszy Unii przez organizacje terrorystyczne, takie jak Hamas; zauważa, że przegląd wykazał również, iż Komisja stosuje odpowiednie kontrole ex ante i ex post oraz że istniejące zabezpieczenia są skuteczne; przypomina o niezastąpionej roli Agencji w działaniach humanitarnych w Strefie Gazy oraz o zapewnieniu nieprzerwanego świadczenia podstawowych usług na rzecz uchodźców palestyńskich znajdujących się w trudnej sytuacji na całym Bliskim Wschodzie; zwraca się do ESDZ o informowanie Parlamentu o zmianach we współpracy między ESDZ a Palestyńską Władzą Narodową, tak aby uniemożliwić terrorystom operowanie z terytorium znajdującego się pod kontrolą Palestyńskiej Władzy Narodowej;

92. przyznaje, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i sytuacja w Strefie Gazy stanowią obciążenie finansowe dla państw członkowskich, obywateli europejskich i funkcjonowania instytucji unijnych; podkreśla znaczenie przeglądu środków finansowych przydzielonych Ukrainie i Strefie Gazy w celu zapewnienia przejrzystości i rozliczalności w wykorzystywaniu tych funduszy.

([1]) Komunikat do Komisji „Review of ongoing financial assistance for Palestine" [Przegląd bieżącej pomocy finansowej dla Palestyny], C(2023) 8300 final.